

Chladné vody

Barbora Novotná, 16 let, 4. kategorie

Nevěděla, kde se to dítě vzalo. Možná ho krutá macecha poslala pryč po řece anebo to byla ztracená princezna. Nejspíš se jen samo zatoulalo příliš blízko vody. Na tom nezáleželo. Jisté bylo, že chatrný košík, který stačil, když byla hladina hladká jak zrcadlo, ho už neochrání.

Černé mraky zcela pokrývaly oblohu a nořily svět do tmy, jen občas proříznuté bleskem. Vítr ohýbal stromy a dešť bičoval zem. Lidé se tváří v tváři hněvu pradávných bohů skrývaly ve svých domech, tiše čekajíc, až pohroma přejde.

Nebo a voda se slévaly v jedno a dítě bylo uvězněné přímo uprostřed. Nemělo šanci. Přesto kopalo drobnýma nožkama a máchalo ručičkami. Řvalo ze všech sil, jako by ho v tom pekle rozpoutaném samotnou přírodou mohl někdo zaslechnout.

Dítě- malá holčička- však neustávalo. Už tehdy řeka pochopila, že s ní budou jen problémy. Byla z těch, co se nikdy nevzdávají, co bojují, i když už prohráli.

Mohutná vlna smekla s košíkem o skálu a nádoba se převrátila. Holčička vypadla do rozběsněné vody. Okamžitě začala klesat pod hladinu, stahována neúprosnými spodními proudy. Lokala vodu plnými doušky, stále však vzdorovitě kopala nohama. Plamen v její hrudi se odmítal poddat nekonečnému chladu.

V řece se vzdemul vzdor. Proč by měla zemřít tak mladá, tak plná života? Oheň, který miminku proudil v žilách, ji fascinoval. Tak zářivý, tak snadno uhasitelný. Ona sama nic takového neměla, jen věčný chlad.

Bylo to zakázané. Ta dívčina byla z toho druhu, co přímo přitahují potíže. Ale byla malá, statečná a nevinná a řeka byla unavená z pravidel, která jí nadávala smysl.

Vytáhla jí zpět na hladinu, stáhla své dravé proudy do hlubin. Vytvořila kolem ní vír, bublinu vzduchu a bezpečí. Držela ji, ale příliš pozdě. Dítě se dávalo vodou, nedokázalo se nadechnout. Drobné srdéčko bilo z posledních sil.

Když už se jednou rozhodla ji zachránit, hodlala to řeka také udělat. Obrátila ji na bok, pomáhala s vykašláváním vody, dokud se nemohla znovu nadechnout. Její srdce ale stále zpomalovalo, až zastavilo.

To řeka odmítala přijmout. Natáhla se až do svého nitra, k samému zdroji své hrůzostrašné moci ničit i tvořit. V tu chvíli jako by i sama nebesa zapomněla běsnit a dešťové kapky zůstaly vyset uprostřed vzduchu. Celý tok zamrzl uprostřed pohybu a čas se na okamžik delší než věčnost zastavil.

Řeka vdechla dívce zpět život, který jí vzala. Dítě se znovu nadechlo, a náhle to už nebylo jen jakési lidské mládě, ale Říčka. Její Říčka.

Byla na sebe pyšná. Tak moc, že drobný plamínek, který náhle vzplál uprostřed jejích ledových vod, připsala jen tomu, že Říčku stále ještě kolébala ve své náruči.

Čas byl pro řeku abstraktní pojem, stejně jako krása. Nezáleželo jí na tom, kolik generací lidí se kolem ní vystřídalo nebo kolikrát zapadlo slunce a vyšel měsíc. Ona tu byla od začátku věků a navěky.

Náhle však bylo něco jinak. Plamen, který v ní Říčka zažehla, nezhasl, když dívku o pár hodin později vylovili. Nezeslábl, když ji odnesli do domu a zabalili do teplých přikrývek. Nezmizel, když se nebe konečně vyjasnilo a bouřka skončila.

Naopak stále sílil. Pohyboval se, tepal, skoro jako lidské srdce, a hřál. Řeka se vyděsila. Ona teplo neznala, a přítomnost plamene v jejím samém nitru pro ni byla nová, nebezpečná.

Pokusila se oheň udusit, utopit, dokonce i zamrazit. Nic nezabíralo, ale plamen se ani nezvětšoval. Řeka na něj nakonec i napůl zapomněla, když ho pohřbila v dalekých chladných končinách svého toku.

Dokud se nevrátila Říčka.

Poznala ji okamžitě. Jako by dívka přítomnost táhla za její nitro, dožadovala se její pozornosti.

Pozorovat plamen v hlubinách řeky bylo jako sledovat drobnou jiskřičku.

Pozorovat Říčku bylo jako dívat se doprostřed požáru.

Jakmile přišla Říčka poprvé, chodila skoro každý den. Sedávala na břehu, v kořenech jakéhosi stromu, jen pár kroků od místa, kde ji řeka jako miminko vyplavila. Většinou si s sebou přinášela tužku a notes, do kterého cosi zapisovala. Občas chodila s knihou.

Párkrát, většinou když slunce zapadalo za obzoru a barvilo klidnou hladinu řeky do oranžova, přišla jen tak. Bez notesu, bez knihy, bez starého kusu oblečení, který by zašívala. Seděla a dívala se na řeku, jako by v té temné vodě viděla víc než všichni ostatní. Hlavu měla nakloněnou na stranu a srdce jí bilo do rytmu s plamenem, který zažehla.

Vypadala, jako by naslouchala.

Ze začátku měla řeka její přítomnost ráda. Dívka seděla na břehu a sice byla oheň, ale nepálila. Řeka si tiše zpívala svou píseň a nevšímala si jí. Přestože se každá věnovala svým zálibám, měly obě pocit, že souzní.

Postupně si řeka začínala všimnout nových věcí. Nejdřív to byly jen drobnosti. Například když Říčka dostala flétnu, řeka měla najednou zvláštní chuť zároveň rozbouřit své hladiny a zároveň zůstat klidná, spokojená. Bylo to takové podivné, vzrušující lechtání, které se odráželo Říčce v očích. I její píseň se změnila na veselejší, živější.

Trvalo jí, než si uvědomila, že *cítí*. Že Říčka má radost a proto má i řeka radost, přestože se jí nic takového ještě nikdy nestalo.

Pocity by měli mít jen lidé. Řeka si nejasně vzpomínala, že kdysi, když byl ještě svět mladý, věděla, jaké je to mít radost a vztek a být zvědavá. Nebyla si jistá, proč na pocity zanevřela.

Teď už dokázala svět napůl vnímat Říččinými očima. Věděla, kdy je večer, kdy ráno, a jak dlouhý je měsíc. Pochopila, že Říčka je stále ještě dítě, sotva devět let stará. Měla dlouhé temné vlasy a úzký obličej. Její kůže byla bronzovější než ostatních obyvatel tohoto údolí. Řeka věděla, že lidé více podobní dívce žijí daleko proti jejímu toku, výš v horách

Přestože přijala tenhle nový pohled na svět, stále si držela od Říčky odstup. Bylo to všechno nové a vzrušující, ale také děsivé. Řeka byla rozvázná, potřebovala čas.

Také ji odrazovaly ty druhé pocity. Ty, které občas převládly nad radostí a štěstím a pálily jako horké uhlíky. Při takových příležitostech se řeka vždy stáhla zpět do svého nitra.

Jak čas ubíhal, postřehla řeka, že Říčka se od ostatních lidí v údolí liší něčím víc než jen vzhledem. Byla tišší, víc naslouchala. Měla víc trpělivosti než mnozí dospělí, ale odhodlání a vůli takovou, že by přiměla i horu se pohnout z místa. Její pravé oko bylo čokoládově hnědé, přesně jako oči lidí v horách. Avšak to druhé měla bouřkově modré, přesně té barvy, jako mělo nebe tu noc, kdy zemřela.

Zatímco řeka získala kus jejího plamene, v dívce zůstala vězet část chladu vody.

Nejasně vnímala, že dívčiny oči ostatní lidské bytosti děsí. Jak rostla, ty ostré a pálivé pocity byly častější a častější. Děvče tehdy rádo přicházelo k vodě, tváře vlhké od slz. Řeka tušila, že by jí měla zpívat, i přesto, že tu píseň nemohla dívka slyšet. Že by se jí měla snažit pomoci tak moc, jak jen může. Místo toho se však stahovala do sebe, pryč od toho smutku, a opouštěla plačící dítě na břehu.

Myslela si, že to vydrží. Po nějaké době nepříjemné pocity vždy vyprchaly a vrátila se radost. I řeka si však všimla, že sedmnáctiletá Říčka v sobě nosí mnohem víc bolesti, než ta devítiletá. Rozhodla se, že to nenechá její starost.

Jenže jednou tu bolest už nevnímat nedokázala. Říčka přiběhla k jejím břehům. Nebrečela. Jen se schoulila u kořenů svého stromu, objala si kolena pažemi a začala třást.

Tentokrát nebyly její pocity jako žhavé uhlíky. Bylo to rozpálené železo. Požár, který nemilosrdně páлил celý les. Řeka trpěla jako ještě nikdy a měla strašlivý strach. Divokou hrůzu z toho, že bolest nikdy neskončí, nebo přijde znovu.

To nemohla dovolit. Musela přežít.

Začala útočit na plamen ve svém nitru. Táhnout za ten provaz, který ji pojil s Říčkou. S každým škubnutím se bolest snižovala. Její doposud klidná hladina se náhle vzvedla, jen aby znovu spadla, když pouto s posledním mocným záběrem povolilo.

Ve chvíli, kdy řeka přestala vnímat její pocity, zvedla Říčka prudce hlavu. Chvíli jen do vod u svých nohou nevěřičně hleděla, než její oči vzplály vztekem.

„Dokud jsem spokojená a dávám ti radost, tak jsem ti dobrá, co?“ zavrčela. „Ale jakmile se bojím, anebo potřebuju pomoci, tak to tady nejsi. Ať si poradí sama, dívčina, co?“

Náhle se vyškrábala na nejisté nohy. Řeka si všimla, že teď už pláče.

Dívka se sehnula pro kámen a vší silou ho mrštila do vody.

„Jak se opovažuješ? Jak se opovažuješ, Řeko!“ zařvala, než se rázně otočila zády a poodešla pár kroků od vody. Ani se neobrátila, když zamumlala poslední slova: „Tak víš co? Od teď mi dej pokoj.“

Řeka se odtrhla. Už necítila dívčinu bolest. Ta lidská bytost si měla všechny pocity odnést s sebou.

Tak proč jí bylo pořád tak mizerně?

Najednou řece dny splývaly v jedinou dlouhou, nudnou šed'. Nikde žádný pohyb, žádný cit, žádná radost. Její tok se zpomalil, zlenivěl. Kde byla dřív krásná, průzračná voda, se teď jen válelo bahno. Píseň, dříve plná života a prastaré moudrosti, se stala vláčnou a otrávenou.

Když se odtrhla od Říčky, myslela si, že se všechno bude jako dřív. Že ji znovu nebude zajímat čas, zapomene na emoce a lidé se opět stanou bezvýznamnými. Jejich krátké životy byly ve srovnání s prastarou řekou k smíchu.

Začali do ní házet odpadky. Po celém jejím toku se plavily plastové lahve, plechovky, různé střepy a zbytky od večerí. Řeku to nezajímalo. Dny byly jednotvárné, nudné. Její vody, dřív dravé a neústupné, se teď sotva vlekly.

Až ve chvíli, kdy se do její písňe vloudily kradmé chvíle ticha, si uvědomila, že umírá. Ona, nad kterou neměl čas žádnou moc.

Věděla, že kdyby rozbouřila své vody, možná by ještě zvládla vyplavit všechnen ten odpad. Ale proč? Byla unavená, nic jí nezajímalo. Nic, kromě lidí.

Jak byla její píseň přerušována stále delšími odmlkami, řeka pozorovala lidi. Jak se smějí, jak milují, jak trpí. Přestože se tolikrát ocitli na dně, vždy se znovu vyškrábali vzhůru. Znali zradu, a přesto byli ochotní znovu a znovu důvěřovat.

Jako by se nikdy nemohli poučit.

Ne, opravila se řeka. Věděli, co co všechno mohou ztratit když otevírali své srdce ostatním. Věřili však, že to, co mohou na oplátku získat, za riziko stojí. Dřív by to řece přišlo pošetilé, ona sama však stále vzpomínala na Říčku. Jak dny strávené s ní byly plné barev, zatímco teď se okolo ní rozprostírala jen šed'.

Ublížila Říčce, uvědomila si. Nikdy jí nechtěla ublížit. Její bolest byla sice silná, ale společně byly mnohem silnější. Mohly společně překonat utrpení, kdyby se řeka příliš nebála.

Plamen lidského života sice hořel krátce, ale jasněji než všechny hvězdy na nebi. A přestože lidé žili jen chvilinku, měli víc odvahy než věčná řeka. Obdivovala je.

Chyběla jí Říčka.

Když už bylo v jejím korytu víc bahna než vody a její píseň byla spíš ticho než hudba, natáhla se řeka hluboko do svého nitra. Našla tam popel z plamene a zpřetrhaná pouta, která jí kdysi vážala s Říčkou. Pomyslela na dívku a skrz neexistující spojení jí z posledních sil poslala pohlazení. Jako omluvu a rozloučení.